

нието. Държавата да не се меси във издръжката на училищата, понеже тѣ сѣ чисто народно дѣло и такава трѣбна да си останат. Административнитѣ общини могат да субсидират училищата при условие, обаче, да не се обрънат въ работитѣ на настоятелите при разпѣжданье на разходитѣ. Въ противен случай, по-подробнѣ да не се приема помощта на административнитѣ общини, понеже съ това би се създали опасни прецеденти. Да не се налагат никакви специални данъци. Глобнитѣ за прибиране на дѣщата се отхвърлят, защото тѣ би дали поводъ да се мисли, че добруджанскитѣ училища се отварятъ съ насилствени мѣрки, а не по добрата воля на населението.

Ивъучилищната дѣйност на учителитѣ.

Прѣзъ идната година въ всѣко село или градъ, дѣто има училище, ще се откриятъ читалища и вечерни и нѣдѣлни курсове за възрастни. При това учителитѣ се задължава да събира статистически, фолклорни, исторически и други материали, необходими за пълното и всестранно изучаване на Добруджа, да урежда литературно-музикални забавления, представяния и др. т. и да участвува въ всички общонародни народни инициативи. Той трѣбна да бѣде на всѣка стѣпка съвѣтникъ, упътвачъ и дори защитникъ на населението.

Закриване на конференцията.

Прѣди да се заключи конференцията почете съставане на кратка паметка на учителитѣ-войници, геройски загинали прѣзъ тази война. Взе се рѣшение да се събератъ помощи за сирацитѣ на загиналитѣ. Събра се сумата 100 лв.

Училищниятъ инспекторъ благодари на учителитѣ за живото имъ участие въ разискванe на конференцията, резюмира най-важнитѣ й рѣшения и очерта задацитѣ, които добруджанското учителство трѣбна да разрѣши прѣзъ идната учебна година.

Конференцията бѣ закрыта отъ началника на оперативното отделение при 3-а Армия. Стѣхъ като почетна дѣйностъ, която прѣдстои на учителството въ Добруджа, г. подполковникъ съ хубави думи отъ името на Щаба на Армията му благодари за досегашната плодотворна работа и изказа надеждата, че българскитѣ учители въ бъдеще ще работи съ още по-голяма енергия и по-голямъ ентузиазмъ за тържеството на българската кауза въ Добруджа.

Поздравителни телеграми.

Прѣзъ първото заседание на конференцията се получи поздравителна телеграма отъ г. подполковникъ Максимовъ, инициаторъ за откриването на първото българско училище въ Добруджа — онова въ голѣмото чисто българско село Черна, Тулчанско. Тя гласи:

„По случай откриването на първата конференция на учителитѣ-войници, достойни просвѣтителни, смилервѣменно и храбри освободители на твърдѣ сѣпнатата Добруджа, изпрацамъ Ви отъ стражата на Св. Георгиевския рѣкавъ най-сърдечни поздравления и благопожелания за още по-силна плодотворна народопроsvѣтна дѣйностъ изъ орошенитѣ съ изобилна родна кръвъ добруджански крайнини. Поклонитѣ съ гордостъ ще отбѣлжитъ датата на тази първа просвѣто — културна добруджанска конференция, която ще даде първия просвѣтленъ ячкъ къмъ стабилизирание на тѣй иптензивно провяненъ моментъ организаторски духъ на храбрата нашъ учител, доблестно токущо извъзвелъ отъ вихъра на едра завършителнѣ прѣди нѣколко мѣсеца славни добруджански бевеи.“

Прочитанието на тази телеграма бѣ съпроводено съ бурни аплодисменти. Конференцията взе веднага рѣшение да благодари на г. подполковникъ Максимовъ и да поздравя г. министъ на Народното Просвѣщение. Въ едно отъ слѣднитѣ заседания бѣха приети съ акламации и отправени слѣднитѣ телеграми:

Подполковникъ Максимову.

„Учителитѣ и учителитѣ отъ първата педагогическа конференция въ Добруджа изслушаха съ безпрѣдѣленъ възторгъ и бурно акламираха съ чувство на

най-голяма благодарностъ Вашитѣ хубави прѣвѣти, благопожелания и поощрителни думи. Въодушевно отъ тѣхъ, насърчено отъ високонадеждания прирѣзъ, който Вие наври му дадохте съ откриването на българскитѣ училища и читалища въ Черна и Налбантъ, и срѣтнѣ отъ общонароднитѣ ни идеалъ за пълното политическо и духовно обединение на българското племе, — добруджанското учителство счита за свой повелителезъ дѣлтъ да Ви донесе, Господиже Подполковниче, че въ тѣя сѣдбоносни дни съ още по-силенъ устремъ, съ още по-голяма прѣданостъ и енергия ще продължи своята народопросвѣтна дѣйностъ и не ще пожали ни трудъ, ни сили за тържеството на българската кауза въ мила и хубава Добруджа, освободена чрѣзъ обидно пролѣтната кръвъ на доблестнитѣ български синове.“

Министру просвѣщенияе:

„Българското войнство стропи веритѣтъ на коварното ромънско робство въ Добруджа, люлната на първото българско царство, и обедини прѣлоупна България; българскитѣ учитель-войникъ, извъзвелъ отъ олопитѣ, съ пълно съзнание на своя дѣлтъ, въодушевенъ отъ общонароднитѣ ни идеали, телѣи първитѣ бразди на родната просвѣта въ тоя български кѣтъ и задоволи пенеситната жажда за родно четмо и писмо на освободеното добруджанско население. Днесъ първата учителска конференция, въ края на първата учебна година, отъ сърдцето на Добруджа поднася Вамъ и на пѣлото правителство своя поздравъ и му пожелава здраве и сила, за да увѣчае съ пѣлвѣвъ усилъхъ великого освободително дѣло на доблестни български войнѣ. Да живѣе обединена България! Да живѣе свободна Добруджа!“

Изъ чужбина

(Объобщения на В. Т. А.)

Съвѣщанията между графъ Чернинъ и Михаелесъ. Берлинъ. „Нордлое Алгемаине Цайтунгъ“ пише: Въ привършителнѣ вчера съвѣщания между австро-унгарски министъ на външитѣ работи графъ Чернинъ и имперския вандерсъ д-ръ Михаелесъ сѣ били подробно разисквани политически и економически въпроси. Тѣзи съвѣщания сѣ били пропити отъ твърда вѣра въ щастливия изходъ на войната и потвърдиха отново пѣлното съгласие, което владѣе между управляющитѣ държавни мѣже досега основнитѣ линии на политиката, която трѣбна да се слѣдва.

Нотата на папата за миръ. Виена. Въстаницитѣ заявяватъ, че значението на направитѣтъ отъ папата нови постѣпки за миръ ще могатъ, да се одѣнатъ само, когато стане пѣлтно извѣстно съдържанието на тази важна нота, която до сега не е официално обнародвана. Въстаницитѣ изказватъ убѣждението, че Централитѣ сѣ сили, които, водейки отбранителна война, нѣколко пѣти порицаяхъ продължаването на войната, ако жестоко и безполезно продължаване на кръвъ, ще посрѣщнатъ въ всѣка случай прѣдложението на папата за миръ съ подобащата почитъ и ще го разглеждатъ безъ прѣдубѣждение. Въстаницитѣ се смилватъ въ автентичността на пѣпската формула за миръ, тѣй както я прѣдава агенцията „Райтеръ“. Заключаватъ, че нотата на папата, която вече прѣдизвиква сърдцата оппозиция отъ страна на съглашенитето и която ще може да срѣщне законнитѣ скруполи на централитѣ сили въ случай, че резюмето на „Райтеръ“ би било истинско прѣдъ видѣ на неговото влияние върху широките слоеве на населението, не може да остане не чута.

Китайъ въ война съ Сюзъ. Пекинъ. Съобщение на агенцията „Райтеръ“. Въ една прокламация, подписана отъ прѣдседателя на републиката и всички министри, се заявява, че начина отъ 14 августъ 10 часа сутринтъ, Китайъ се намира въ война съ Германия и Австро-Унгарию.

Нотата на папата. Италианското правителство, споредъ единъ цюрихски вѣстникъ, е запашило папата, че то не му гарантира сигурността на прѣстола, ако той настоява за незабавно сключване на миръ.

Още единъ неприятелъ. Берлинъ. Испанското правителство, което пазѣ германскитѣ интереси въ Либерию е получило съобщение отъ Мадрида, че Републиката отъ 3 VIII е въ военно положение спрѣмо Германия и че германската колония прѣминава на страната на южна Франция.

Отворени граници. Бернъ. Отъ 15 VIII е вдигната възбратата на французката граница. Руската граница, която бѣше затворена до 14 т. м., е била наново отворена.

Нотата на папата за миръ. Римъ. Папата е отпѣрвалъ нота за миръ до водителитѣ на войната, въ която прави одрѣдени прѣдложения за уреждане на международнитѣ въпроси, за свободата на всички морета, като напомни, че става голямо изразходване на срѣдства за военни дѣла и за намелвания на хора и муниции. Германскитѣ Кандлеръ ще говори въ вторникъ по нотата на папата за мира.

Хроника

Трауренъ день за добруджанци. Единъ комитетъ отъ добруджански граждани и граждане е взелъ инициатива да се обяви деньтъ 28 августъ (Успѣние Богородицѣ), въ който прѣди една година бѣха отвлѣчени хиляди добруджански мѣже, жени и дѣца, за трауренъ день на Добруджа. Въ навенерето на 28 августъ въ всѣко село и градъ ще бѣдатъ издадени позиви съ списцитѣ на отвлѣченитѣ и некролози за жертвитѣ на ромънската жестокостъ. Въ самия день сутринтъ ще се одслуждатъ молебени за живитѣ мѣтеници и панахиди за загиналитѣ и ще се устроятъ траурни манифестации. Населението ще отправи до легатитѣ на съюзнитѣ и неутрални държави и до д-ство „Червенъ Кръстъ“ телеграми, въ които, слѣдъ като посочи броя на отвлѣченитѣ въ всѣко село или градъ, ще моли застѣпническото имъ, за да се облеghi участъта на мѣтеницитѣ отъ Хумъ и Васлуй.

Редакцията на в. „Добруджа“ като се присѣдинява къмъ тѣя инициатива на добруджанското население, моли всички лица и учрѣждения, които знаятъ характерни случаи отъ ромънския жестокоци, неизвѣстни до сега въ печата, да ги съобщатъ незабавно. Тя моли сѣщо всички градски и селски народни комисии, които ще уредятъ отпѣрдаването на траурния день, да и изпратитъ рѣшисия отъ телеграмитѣ, позивитѣ, списочитѣ и некролозитѣ, които ще се издадатъ по тѣя случаи.

● **Годишнината отъ освобождението на Добричъ.** — На 4 септември т. г. се пада годишнината отъ освобождението на гр. Добричъ отъ ромънското иго. По този случай, дружеството на Свободата въ Добричъ рѣшило да се празнува тоя день най-тържествено. За да се отдаде нужната почитъ на паметъта на падналитѣ за освобождението на града герои, ще се извърши на военитѣ гробища панахида, какъто сключитѣ покоици заслужаватъ.

Възпоменатели марки. Отъ 15 т. м. сж пуснати въ продажба новитѣ възпоменатели пощенски марки отъ по 5, 30, 50 ст. и 3 л. по случай 30-годишнина юбилей на Н. В. Царя Маркитѣ сж печатани въ Виена.

За знание. Подлитѣ завѣяния отъ селата Саржуртъ, Камена и Ведаутъ близки на пѣлнитѣтѣ, попаднали въ рѣцѣтъ на нашитѣ съюзници, се умоляватъ да съобщатъ въ дирекцията на в. „Добруджа“, дѣ се намиратъ тѣ, въ Германия, окупирана Ромънъ или Австро Унгарию и въ кой именно пѣлвически лагеръ. Само така тѣ ще могатъ да бѣдатъ освобождени.

ЕНИЖНИНА
ПОДЪ СѢНКЪТА НА МЕЧА

Сбирката на Бобевски подъ горното заглавие е излязла въ своето 4-то издание. Имело на автора стана широко популярно съ любнитѣ и гурмѣтаи върѣдѣ пѣлния български народъ народни маршове: „Съюзнически-разбойничъи“ и „О добруджанска край“.

Нѣма листъ отъ сбирката на Бобевски, който да мошещъ стина безъ да прочетешъ до края, безъ да приповторишъ въ него послѣдъ юни куплетѣ, въ които се съсрѣдоточава основната мисълъ на поета, или по право казано онова негово чувство, което е послужило за основа точка, за изходна причина на пѣсенята, която четешъ. А всичко въ тѣя сбирка е чувство и пѣсень. Чувството на народната душа, въплъненята на която въ всичкитѣ й отдѣлни трепети сж се отразявали въ тѣя на поета, въ тѣкната най-чиста, непристорена и естествена простота. Пѣсенята на поета, прѣдадена въ една непринудена форма на родния езиць и говоръ, достигна на всѣкъ да изрази въ нея собственитѣ си чувства и вълнения, които автортъ е изтъкналъ отъ душата му, за да ги обрисува въ лека, плавна и достигна за всячки поетическа форма. Ето, голѣмото достоинство на Бобевски, името

на който като поетъ прозвуча не посрѣдствомъ прѣварително скроени реклами и агестати за скритѣ пѣвакѣвъ недостатѣвъ за разбирането на прососемѣртнитѣ талантъ, а като народенъ поетъ, името на който се разнася ведно съ звучносата на близката до народната душа негова пѣсень.

Така се обявява и широкитѣя на народни чувства кръгороръ, който пѣснитѣ на Бобевски обхващатъ, кръгороръ, който обединява въ общъ народенъ дѣхъ и тренетъ това, което единакъ възбуна днесъ България отъ Витола до Дунавскитѣ устия.

Единствено въ Бобевски не срѣщаме тѣя поетическа способностъ да обобщава съвѣмъ естествено и непринудено въ общонародно достоинство, въ общонародна тъга и горестъ, въ общонародна гордостъ и добродѣтелъ онова, което за много други остава частенъ случай отъ локаленъ характеръ.

Четете стиха на подпоручика Храмовъ“ на стр. 96 отъ сбирката му и виѣ ще се убѣдите въ това.

Изпълнитѣ дѣлтъ си възвишено и свято. Пролѣтѣе виѣ за него кръвтитѣ си сляла днесъ. Прѣнесохте се жертва за тѣя земя, която Виѣ любихте, за нея издѣхнахте съсъ честь.

О мѣтеници святи, о идоли народни, Геройски Виѣ надахте въ полето на честта. Нѣмахте рѣдко щасте да зърнете свободни. Опръсканитѣ щедро съ Ваща кръвь мѣста!

Виѣ мѣтеници вѣчни дигнахте намъ въ сърдцата, Светци сте вече ние въ народния ни храмъ, Виѣ първи възвѣстихте, че грѣбна свободата Въвъ Добруджа свещена, търпѣла гнетъ и срамъ.

Азъ не познавамъ прирѣзъ, въ който личната добродѣтелъ, да е била тѣй силно и въ сѣщо връме тѣй естествено общена въ пѣла една епопея на добродѣтелства на самия народъ и въ който частината сѣдба на единъ откъснатъ отъ общото отечество край да е прѣдставена тѣй неразривно съзряна съ оная на общото отечество.

Скъцата нота на широта въ кръгорора на народнитѣ чувства и мисли намираме дори и въ добруджански маршъ, за който вѣсголедѣ критикари намѣрваха нѣщо банално, дори и въ сѣдния куплетъ:

Орнитѣ отъ възбогъ, Просторѣтъ тѣй широкъ. И сякъо мощи фѣбъ. Ни спомнѣтъ все за тебъ!

Рѣшително Бобевски днесъ заема първо мѣсто между нашитѣ народни поети, и дѣлото на Вазова намира въ него единъ отъ свѣтитѣ достойни наслѣдници.

Така се обявява и фактътѣ, че Добруджа намѣри своя поетъ въ лицето на тоя синъ на Тетевенъ.